

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
बागवानी विकास स्रोत केन्द्र
पोखरा, गण्डकी प्रदेश

सुन्तलाजात फलफूल बाली पात्रो

महिना	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
हप्ता	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४
मौसम	[Weather icons]											
नयाँ बगैँचा स्थापना	[Activities]											सिँचाइको सुविधा भएको ठाउँमा
साना (३ वर्षभन्दा कम उमेर) का विरुवामा गरिने क्रियाकलापहरू	[Activities]											
पुरानो बगैँचामा गरिने क्रियाकलापहरू	[Activities]											

<p>१. फल कुहाने किँगवा वा औँसा (Citrus Fruit Fly)</p> <ul style="list-style-type: none"> फेरोमोन (मोहिनी) पासोको प्रयोग प्रोटीनयुक्त चारोको प्रयोग कीरा लागेर भरेका फलहरू संकलन गरी नष्ट गर्ने माथि उल्लेखित उपायहरू एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्ने 	<p>२. कल्ले कीरा (Scale insect)</p> <ul style="list-style-type: none"> खनिज तेलको प्रयोग सर्वो वा एट्सो तेल १० देखि २० मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई बोट भिजे गरी १०-१२ दिनको फरकमा गर्ने 	<p>३. हरियो पतरो (Green Stink Bug)</p> <ul style="list-style-type: none"> हातले टिपेर नष्ट गर्ने नीमजन्त्य विषादीको प्रयोग ईमिडाक्लोरपिड १ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई गर्ने 	<p>४. पात खन्ने कीरा (Leaf miner)</p> <ul style="list-style-type: none"> दैहिक किसिमका विषादी ठीक समयमा प्रयोग गर्ने नीमजन्त्य विषादी ७-१५ दिनको फरकमा गर्ने नयाँ पालुवा आएपछि १% ईमिडाक्लोरपिडको भोलो वर्षको २ पटक बोटको फेदमा गर्ने 	<p>५. सिट्रस सिल्ला (Citrus Psylla)</p> <ul style="list-style-type: none"> मित्र जीवको संरक्षण गर्ने (जस्तै: स्त्री स्वभावको खपटे गाइने कीरा) बगैँचा वरिपरि वैकल्पिक बासस्थान भएका वनस्पतिहरू जस्तै: कामिनी फूल, कडिपात, बेलहरू नलगाउने वा हटाउने नीमजन्त्य विषादी ०.५-१ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई गर्ने ईमिडाक्लोरपिड १ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई गर्ने 	<p>६. कागतीको पुतली (Lemon Butterfly)</p> <ul style="list-style-type: none"> लार्वाहरू हातले टिपेर नष्ट गर्ने कीरा भगाउनको लागि नीमकेक १ केजी प्रति १० लिटर पानीमा मिसाएर गर्ने साइपरमेथिन १.२५ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाएर गर्ने 	
<p>१. जरा कुहिनो रोग (Phytophthora root-rot)</p> <ul style="list-style-type: none"> तिनपाते सुन्तलामा कलमी गरेको विरुवा लगाउने पानीको निकासको व्यवस्था मिलाउनु खनजोत गर्दा जरामा चोटपटक नपुऱ्याउनु १% बोर्डोमिश्रणले माटोमा डेन्चिङ गर्ने वा मेन्कोजेव ७५% डब्लु पी वा कार्बेन्डाजिम ५०% डब्लु पी वा कपर अक्सिक्लोराइड ५०% डब्लु पी २ ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाएर गर्ने 	<p>२. फेँद कुहिनो रोग (Trunk or collar rot)</p> <ul style="list-style-type: none"> तिनपाते सुन्तलामा वा सिट्रेन्जमा कलमी गरेको विरुवा लगाउनु विरुवा रोप्या कलमी गरेको भागलाई जमिनदेखि १५ से.मी. को उचाईमा पर्ने गरी रोप्ने कुहिएको भाग काटेर फाल्ने र बोर्डो पेस्ट दल्ने पानी जम्न नदिने कॉटछॉट गरेपछि बोर्डो पेस्ट दल्ने 	<p>३. खराने/धुले रोग (Powdery mildew)</p> <ul style="list-style-type: none"> सिफारिस दुरीमा विरुवा रोप्ने सिफारिस मात्रामा नाईट्रोजन र पोटास मलको प्रयोग गर्ने नयाँ पालुवा पलाउनासाथ ५ भाग पानीमा १ भाग गाईको गहुँत मिसाई ५ दिनको फरकमा २-३ पटक गर्ने लक्षण देखिएको भाग काटेर फाल्ने सल्फरयुक्त दुषीनाशक विषादी जस्तै डिनोक्वाप ४८% ईसी २ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई भिजे गरी स्प्रे गर्ने 	<p>४. एन्थ्रेकोज/वीदर टिप (Anthracnose or wither tip)</p> <ul style="list-style-type: none"> शुरुको अवस्थामा १% बोर्डोमिश्रण स्प्रे गर्ने रोग नियन्त्रण नभएमा कपर अक्सिक्लोराइड ३ ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाई गर्ने 	<p>५. कोत्रे रोग (Canker)</p> <ul style="list-style-type: none"> बगैँचा स्थापना गर्दा रोगमुक्त विरुवा लगाउने रोग लागेका हाँगा र पातहरू जलाउने रोग लाग्नुभन्दा पहिलेने फागुन, जेठ र असोज महिनामा १% बाडोमिश्रण गर्ने कासुगामाईसिन १.५ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई गर्ने कपरअक्सिक्लोराइड ०.३% र स्ट्रेप्टोसाईक्लिन १०० पी.पी.एम. मिसाइर ३-४ पटक गर्ने 	<p>६. सिट्रस ग्रीनिङ (Citrus greening)</p> <ul style="list-style-type: none"> बगैँचा स्थापना गर्दा जालीघरमित्र उत्पादन गरिएको स्वस्थ विरुवा लगाउनु मित्रजीवको संख्या बढाउनु सिट्रस सिल्ला कीराको नियन्त्रण गर्ने, ईमिडाक्लोरपिड १ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई गर्ने बगैँचा वरिपरि अम्बा लगाउनु 	<p>७. गुलाबी रोग (Pink disease)</p> <ul style="list-style-type: none"> रोग लागेको भाग खुर्कने र बोर्डोमिश्रण गर्ने रोग लागेको भाग काटेर फाल्ने र बोर्डो पेस्ट दल्ने मेन्कोजेव ७५% डब्लु पी वा कार्बेन्डाजिम ५०% डब्लु पी र बोर्डोमिश्रण पालेपालो गर्ने

बगैँचा स्थापनाको लागि उपयुक्त स्थल

फलको नाम	जात	सिफारिस क्षेत्र	उचाई मिटर
सुन्तला	स्थानीय	पहाड	८००-१४००
	ओकिट्युवासे, मियागावासे	तल्लो पहाड	६००-१०००
	किन्नो	तराई	४००-८००
कागती	सुनकागती १ र २	तराई तथा भित्री मधेस	१००-८००
	तेहथुम स्थानीय	मध्य पहाड	१०००-१६००
	एन सी आर पी ५३	तराई र पहाड	२००-१२००
जुनार	वासिडटन नाभेल, म्यालेन्सिया लेट, धनकुटा स्थानीय, सिन्धुली स्थानीय	पहाड	८००-१४००

» उत्तर-पूर्वी मोहडा
» वार्षिक औषत तापक्रम: १८-२८° सेन्टिग्रेड
» औषत सापेक्षिक आद्रता: ७०-८० प्रतिशत
» कम्तीमा ४-५ घण्टा घाम पर्ने
» माटो: खुकुलो र प्रशस्त प्राञ्जरिक पदार्थ भएको पानी नजम्ने दोमट माटो, पि.एच ५.५-६.५, कम्तीमा ३ फिट गहिराईसम्म पहरो वा दूला चट्टान नभएको
» बजारको नजिक, सिँचाइ, विद्युत र बाटोको सुविधा भएको

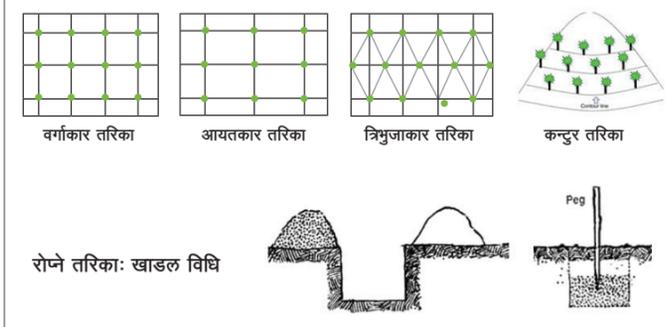
नर्सरी बिरुवाको छनौट

» कम्तीमा १-१.५ वर्ष पुगेको, १.५ फिट अग्लो
» जरा सिधा भई प्रशस्त मसिना जराहरू भएको
» सकेसम्म पोलिब्यागमा उमारेको बेर्ना
» हानीकारक रोग कीरा मुक्त
» भरपर्दो नर्सरीबाट बेर्ना खरिद गर्ने

बिरुवा रोप्ने दुरी

बिरुवाको किसिम	हार देखि हार दुरी (मिटर)	बोट देखि बोट दुरी (मिटर)
कलमी	४	४
बिजु	५	५
उच्च घनत्व	३	३

बगैँचाको रेखांकन

मलखाद व्यवस्थापन

विरुवाको उमेर	कम्पोस्ट (के.जी.)	नाईट्रोजन (ग्राम)	फस्फोरस (ग्राम)	पोटास (ग्राम)	युरिया (ग्राम)	डि.ए.पी. (ग्राम)	म्युरेट अफ पोटास (ग्राम)
पहिलो वर्ष	१०	८०	५०	६०	१३१	१०९	१००
दोस्रो वर्ष	२०	१६०	१००	१२०	२६३	२१७	२००
तेस्रो वर्ष	३०	२४०	१५०	१८०	३९४	३२६	३००
चौथो वर्ष	४०	३२०	२००	२४०	५२५	४३५	४००
पाँचौ वर्ष	५०	४००	२५०	३००	६५७	५४३	५००
छैटौ वर्ष	६०	४८०	३००	३६०	७८८	६५२	६००
सातौ वर्ष	७०	५६०	३५०	४२०	९२०	७६०	७००
आठौ वर्ष	८०	६४०	४००	४८०	१०५१	८७०	८००
नवौ वर्ष	९०	७२०	४५०	५४०	११८२	९७८	९००
दशौ वर्ष	१००	८००	५००	६००	१३१४	१०७८	१०००